

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

15. Tollunt orationem fidelium pro obtinenda tentationum victoria, & peccatorum venia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Pelag. lib. 3. de lib. arb. apud Aug. lib. de gratia Christi c. 4.

quod supra adduximus: Nullo modo possum non habere possibilitatem boni, inquit mihi etiam si noluerio, nec otium sui aliquando in hoc natura recipi. Audis naturam non recipere in hoc otium sui? Et quamvis tam aperta confessione hanc inamissibilem non peccandi potestatem non astrueret, ex principijs tamen Pelagianis jam superius declaratis apertissime sequitur. Nam & liberum arbitrium pertinere docent ad naturam hominis ac rationem imaginis Dei; & potesta-

tem utriusque partis hoc est eligendi boni & mali, ad naturam liberi arbitrij; & naturam hominis nullis peccatis posse vitari atque debilitari: & siquid forte malæ consuetudinis inoleverit sola voluntate posse superari. Quæ omnia & in superioribus late deducta sunt & aperte consciunt inseparabilem inamissibilemque bene perfectæque vivendi esse potestatem.

Tollunt orationem fidelium pro obtinendâ tentationum victoria & peccatorum venia.

CAPVT XV.

IN hac igitur præsumptuosa superbaque Pelagianorum sententia tria dogmata à Christiana religione remotissima comprehenduntur. Primum est, omnes omnino tentationes quantumlibet vehementes sive carnis, sive mundi, sive dæmonis, sive ignorantia, sive concupiscentia, eadem liberi arbitrij potestate posse superari. Hoc enim ad vivendum sine omni peccato necessarium est. Quem sensum profertens Augustinus docere novam istam hæresim dicit; Cavenda futuris vincendisque peccatis, omnibus que peccati virtute superandis sine ullo deinceps adiutorio gratia Dei naturali possibilitate humanam sufficere voluntatem. Vbi cavenda significat peccata ignorantia; & per vincenda concupiscentia. Vnde utrumque improbens: Si enim, inquit, possibilitas naturalis per liberam arbitrium & ad cognoscendum quemodo vivere debeat, & ad bene vivendum sufficit sibi, ergo Christi gratia mortuus est.

Alterum est ex priore confectaneum, non esse rogandum Deum ne nos inducat in tentationem: hoc enim esse humanæ potestatis. Consideret ergo Sanctus tua, inquit Patres Concilij Carthaginensis ad Innocentium Papam, & pastoralibus nobis compatiatur visceribus, quam sit peius in exitiale ovibus Christi, quod istorum sacrilegas disputationes necessario sequitur ut nec orare debeamus, ne intremus in tentationem &c. Rationem subiicit: Si enim possibilitate natura & arbitrio voluntatis in potestate sunt constituta, quis non ea videt à Domino inaniter peti & fallaciter orari, cum orando poscuntur que natura nostra iam ita condita sufficientibus viribus obtinentur? Quam cæcitate vel stoliditate eis exprobrat Augustinus: Nec imperf. cont. donum Dei poscitis, inquit, ne intremus in tentationem, hoc est, ne peccetis: in vestra enim virtute confiditis & vos in psalmo notatos esse atque damnatos, vel non videris cæci, vel stolidi non doletis. Deplorat hanc pestilentissimam eorum arrogantiam cum la-

nostra possum potestate possibilitate natura, ut hoc inaniter impetrandum orationibus arbitremur. Vnde cum Urbanus Siccensis Episcopus Romæ cum quodam tali assentiente conflingeret, eumque Dominicæ orationis pondere urgeret, quare, si in nostra esset positum potestate, omnes peccatorum tentationes solis voluntatis viribus superare, Deo diceretur, ne nos inferas in tentationem? Rogamus, inquit adversarius, ne nos inferas in tentationem? inquit, ne aliquid mali patiamur quod non venimus in potestate: ne ruam de equo & ne frangam pedem, ne latro me interficiat, & quid eiusmodi hæc enim, inquit, non habere in potestate: nam vincere tentationes peccatorum meorum, si volo, & possum, nec Dei adiutorio possum. Videntur autem ad hunc arrogantia gradum non initio profuisse, sed paulatim profecisse. Idcirco enim Augustinus Epistola nonagesima citata dixit: Hoc eorum sacrilegas disputationes necessitate sequi ut nec orare debeamus ne intremus in tentationem. Nempe quia nondum hoc tunc aperte profitebantur. Vnde ad Anathasium apertius hoc declarans non quia audent, inquit, hoc aperte dicere, sed eorum sententiam velint nolint hoc utique sequitur. Postea tamen audaciores vel impudentiores facti etiam sermone professi sunt, quod corde sentiebant, & ex sententia sua religatum esse cernebant.

Tertium dogma, quod illa perfectionis doctrina consequitur, est, non esse itidem rogandum Deum pro peccatorum remissione, nam quamvis peccata, si qua voluntatis libertas commisset, à Deo dimittenda fateantur, eo tamen perfectionis pervenire posse statuunt, ut hoc nihil opus sit amplius dici. Quæ impietas, ait Augustinus, contradicit etiam orationibus nostris, concedens quidem ut dicamus, dimitte nobis debita nostra &c. & hoc ita concedens ut afferat hominem in hoc corruptibil corpore quod aggravat animam posse suis viribus ad tantam iustitiam pervenire ut neque hoc illi si dicere necessarium, dimitte nobis debita nostra. Vnde insultabat Augustino Iulianus, quod in populo, & cum populo Dei peccatis timeret. Cui Sanctus Doctor: Nec insultetis hinc nobis, inde quispe estis hæretici quia hæc displicent vobis. Ipsi verò, quia istam orationis formulam Apollolis à Christo traditam negare non poterant novis excogitatisque tergiversationibus superbiam suam palliabant. Dicebant enim

K

Epist. 94.

Lib. de nat. & grat. c. 40.

Apud Aug. Epist. 90.

Lib. 1. oper. imperf. cont. Anl. f. 107.

Cap. 17.

Epist. 94.

Refert Aug. in fragmenio post serm. de temp. Tom 10. ex Aug. y. p. Ab. Tom 2.

Epist. 144.

Epist. 94.

Lib. 3. cont. Anl. c. 21.

enim eam Apostolis cum adhuc infirmi erant fuisse præscriptam. Pelagiani enim sunt, quos *Hom. 43. c. 7* insinuat Augustinus quando dicit: *Forse dicit hoc aliquis quando illos docuit Dominus IESVS orati nem, adhuc parvuli erant, infirmi erant, carnal es, nondum erant spirituales qui non habent peccatum.* Cùm verò convincerentur eandem omninò orationem ab Apostolis post resurrectionem Domini cùm iam perfecti essent frequentatam alio suffugio vim veritatis quidam eludentes: *Lib. 2. de pecc. merit. & remiss. c. 10.* *Etsi orabant eam, inquit, sancti & perfecti iam Apostoli, nullum omnino habentes peccatum. non tamen pro seipsis sed pro imperfectis adhuc peccatoribus dicebant, demitte nobis deus nostra, sicut &c. ut per hoc quod dicerent nostra in uno esse corpore demonstrarent, & illos adhuc habentes peccata, & se ipsos*

A qui iam carebant omni ex parte peccato. Alij ita volebant eam à sanctis dici ut humiliter non veraciter diceretur. Vtramque evasionem Carthaginenses Patres referunt & septimi octavique canonis autoritate condemnant. *Concil. Carth. c. 8. Ibid.*

Propter istas igitur duas causas sublata pro dimittendis peccatis, & pro vincendis tentationibus orationis, Augustinus cum Patribus Nilivitanis queritur, quod nova hæresis & nimium perniciofa tentaret surgere inimicorum gratiæ Dei, qui nobis, inquit, etiam Dominicam orationem in impiis disputationibus conantur auferre. In cuius rei fidem utriusque dogmatis impietatem tangunt. quæ nec pro præteritis peccatis diluendis, nec pro futuris cavendis fideles deprecari sinit *Epist. ad Thimotheum c. 2. apud Aug.*

Argumenta nonnulla quibus non peccandi possibilitatem asserunt.

C A P V T X V I.

ARGUMENTA verò quibus perfectionis illius possibilitatem asserunt, ut homo sine peccato, si velit, vivat, non pauca ex medio Philosophiæ penu proferunt. Imprimis quod peccato non possit ullo modo natura debilitari atque vitari. Instâter hoc agit Pelagius apud Augustin. magna parte libri de natura & gratia, ut supra suo loco fufius demonstravimus. Quod si ita est, manifestè sequitur sine peccato quemlibet si velit posse vivere. Voluntas enim primi hominis non natura ut à Deo primitus facta est, culpabilis fuit: Nam ita sine omni infirmitate fuerat condita, ut posset non peccare si vellet. Ejus verò posteros, dicit Pelagius, non solum illo non esse infirmiores sed etiam plura implevisse præcepta cum ille unum implere neglexerit. Atque istam naturæ integritatem seu non peccandi possibilitatem per Christi adventum demonstratum volunt, qui de peccato damnavit peccatum, quia, inquit Pelagius, de illius carnis substantia que ante serviebat peccato vicit, nunquam peccando peccatum & in eadem carne damnavit peccatum, ut ostenderet voluntatem esse in crimine non naturam, que talis à Deo facta est, ut possit non peccare si velit. *Vide c. 19.*

A homo sine peccato esse si velit. Quod argumentum & in Epist. ad Cleoph. paulò brevius tangit. Unde cum Catholici nonnulli dicerent levia quedam peccata ipsa multitudine quod sepe irruriant non posse cuncta vitari, negabant Pelagiani debere argui ne levi quidem correptione si vitari omnino non possent. Nam si illi qui peccasse ponebantur, idcirco inquebant, tales fuerunt quia aliud esse non potuerunt, culpa carent. Ex quibus patet non tantum de singulis præceptis hoc argumentum urfisse Pelagianos, sed etiam de omnibus simul sumptis: atque ex eorum omnium possibilitate, possibilem homini perfectionem iustitiæ conclusisse. Itaque Celestius cum scripturas tantum adduceret quibus homini præceptum est ut sit perfectus & sine peccato vivat, satis superq; se probasse putat, hominem in hac vita posse esse sine peccato. Testimonia, inquit, quibus probatur præceptum esse homini ut absq; peccato sit. Atque ita magnum catalogum earum pertexit quæ præscribunt homini ut sit immaculatus. Sanctus, irreprehensibilis, sine peccato atq; perfectus. Et Pelagius ad illa scripturæ verba: Exhibere vos sanctis & immaculatos. Vide, ait, sciebat se impossibilia præcepisse. Tractat hoc argumentum scriptus Iulianus non tantum ut probet hominè sine peccato posse vivere sed etiam ut ipsum quoque peccatum originale, præceptorum possibilitate subvertat. *Lib. 3. cont. Iul. c. 18. Ibid. c. 12.*

Deinde familiarissimum eorum argumentum est ac præcipuum ad asserendam iustitiæ perfectionem quia præcipitur homini ut sit perfectus ac sine peccato: Dei autem præcepta sunt possibilia, Dominus ait, inquit Pelagiani, estote perfecti, sicut Pater vester celestis perfectus est: quod non præciperet si sciret fieri non posse quod præcipit. Nihil enim præciperet Deus homini quod esset humane impossibile voluntati. Cujus argumenti vis per modum dilemmatis proponitur apud Hieronymum: *Lib. 2. de pecc. merit. & remiss. c. 15.* *Ibid. c. 3.* *Lib. 7. advers. Pelag. f. 833.* *sunt possibilia, inquit Critobolus, hoc est Pelagianus, Deus mandata dedit aut impossibilia. Si possibilia in nostra potestate est ea facere si velimus, si impossibilia nec in hoc rei sumus si non facimus, quod implere non possumus, ac per hoc si peccata dedit Deus mandata siue impossibilia, potest*

Per hanc Apostolicam, ait ille, sententiam demonstratur, propterea rectè iudicari homines, quia præcepta possibilia non fecerunt, iniuste autem iudicarentur, si ea non fecissent que impossibilia iudicarentur. Neque enim ab homine iustum est aliquid amplius flagitare quam potest. Instantissime hoc idem inculcat Pelagius ut virgini Demetriadi possibilitatem perfectionis persuadeat. *In Epist. ad Demet.* *Ascribimus, inquit, iniquitatem iusto, pio crudelitatem dum eum primo impossibile aliquid præcepisse conquerimur. Et post multa in eandem sententiam: Nec impossibile aliquid voluit imperare qui iustus est: nec damnaturus hominem fuit pro eo quod vitare*